

اصلاح

مخبره کالنی شپتر میاشتنی
د کابل په چار کښې ۲۵-افغانی ۱۴-افغانی
په افغانستان کښې ۳۰-افغانی ۱۸-افغانی
په دبانديو هوادو کښې یونیم یون ۱۸-شاکه

مدیر: محمد قدیر تره کی
اداره: دعومې مطبعې له څنګه- کابل
په امضاء مقالې دمدير له خوا بیلګې کېږي
په دتمطیل له وړونځو هر ه ورځ خپریږي

یادداشت:

نندارتون امسال

منظره عمومی
جشن ۲۶ سال استقلال افغانستان
په مسرت و شادمانی کاملی
ختم کسردید نمایشات هر روزه
جشن را در شامه دره دیروز این
روز نامه نشر کردیم، اینک سر
از امروز در اطراف غرفه های
نندارتون و بعضی چیزهای دیگر
از روی یادداشت هائیکه گرفته ایم
نظریات مختصری اظهار خواهیم نمود.
در بین حیات افراد و ملل
از روی ماهیت و حقیقت حوادث
و پیش آمده ها چندان فرقی
موجود نیست و همان طوریکه یک
فرد با عزم و اراده میتواند در
وقت صعوبت و تنگی حیات و معیشت
بقوة بازو و نیروی درایت خویش
صعوبات را در هم شکسته و وسیله
راحت و آسایش خود را از هر
جای فراهم کند ملل با عزم و
صاحب حزم و تدبیر هم قادر است
برای مقابله با هر گونه پیش آمد
سوئی که رفا و معیشت او را تهدید
می نماید وسائل و وسایط مناسب
کار آمدی ایجاد کند.
پنج سال می شود که در اروپا
جنگ است و ملل اروپائی با هم دیگر
در ستیز و نبردند و در نتیجه این
نبردها های خشکه، دریا و هوا همه
مسدود بوده تجارت خارجه و
بین المللی تقریباً در حال سقوط میباشد
و تعاون بین المللی که در حال صحیح و سالم
بوسیله تجارت صورت میگرفت امروز تقریباً
از بین رفته پس هر کدامی از ملل
باید خواهی نخواهی با دارائی و تولیدات
خود ساخته و در داخل مملکت خویش
درازای یک عضویت و تشکیلات کامل
و مستقل اقتصادی باشد و الا حیات
وزندگانی افراد آن بنا بر فقدان
مواد از تراقی و پوشاک و غیره
هر آن مواجبه با خطر و فحش می باشد.
این اصل را ملت با عزم و متکی
بخود افغانستان از سال اول جنگ
باین طرف بکمال خوبی درک کرده
واز سال های اولیه حرب عمومی
تا امسال این حقیقت را میتوان از
حال تبدل و متغیر نندارتون های ما
در جشن های استقلال درک کرد.
هر کس نندارتون را در جشن های
استقلال از عینک می بیند ممکن
است یک نفر آرتیست از اشبای
بدیع و صنائع نفیسه و جمیله نندارتون
طوری حظ به یعنی ببرد که محظوظات
دیگر او در مقابل آن حظ بی اهمیت
و ناچیز باشد و یا امکان دارد شخص
مادی محظوظات مادی تری که مبنی
برفائده و تمتع مالی باشد ازین مؤسسه
بر دارد و یا یک نفر دین ترفی تکنیک
را درین نمایشگاه مشاهده و ازین راه
امیدوار ترفی مملکت گردانند اینها
همه از واق مختلف است و هر کدام
آن در ذات خود اهمیت و مشروعیت
دارد و از نقطه نظر حیات ملی (باقی دارد)

دباندي خبرونه

لندن: داتازو نی عسکر په خپل
پیشرفت کښې پرهال ته ورسیدل پرهال
د کونس په جنوب کښې ۶۰ میله لری
پروت دی او تراوسه پوری داتازونی
فونو نو ۵ زره المانی عسکر بندیان
نیولی دی داتازونی د فونو نو بل
تولگی دسن لود جنوب شرق په ۶۰ میله
کښې (سن ژان ددیزان) و نیو د
اتازونی عسکر و دخپل وروستی تعرض
له شروع نه د شیربورگ په شبه جزیره
کښې د المان ۶۰۰۰ عسکر بندیان
و نیول پرون د المان له اوتونکو بونو
د انگلستان پر جنوب فعالیت در لو د
او جک خولو توپو په هوا کښې خودانی
بی اثره کړل. پرون شیه انگریزی
مسکی توی ډوله اوتونکو په فرانکفورت
کښې پر خپلو نیو بمباری و کړه د
اتازونی در نوقلمه طیار ډوله اوتونکو
د مکن د فولاد سازی- پرفا بریکو
او ددوی دحربی صنایع و پرفا بریکوچه
د مکن جنوب غرب په ۵۵ میله کښې
دی او دچنک سیان داور گادی پر
مرکز و موثری بمباری و کړی او په
خپلو نیو کښې ډیری خرابی پیښی
کړی په ۲۴ تیر و ساعتو کښې د متحدینو
له ۲۰۰۰ نه زیاتو اوتونکو په المان کښې
پرشتوت گارت او هامبورگ بمباری
و کړه او دشتوت گارت په عملیاتو کښې
د المان ۲۱ اود متحدینو ۶۲-اوتونکی
او د هامبورگ په عملیاتو اوتورونو نیو
کښې د المان ۳۵-اوتونکی او ۱۷ بمباردی
اوتونکی او د متحدینو ۶۰ شماری اوتونکی
تلفی شوی د متحدینو نور و سبلو
اوتونکو په بریمن کښې برصنعتی مرکز و
او دیارپس په شمال شرق کښې پر
هوائی مرکز و اود کالی په رقبه کښې
نی د الوتونکو بونو پرم مرکز و
بمباری و کړه. (ریوتر)
الجزیره: د ۸۵-نمبر از دو عسکر
په یوه بلنه جبهه کښې د فلورانس
په غرب کښې دارنوسینده ورسیدل
او ددغه اردو بل تولگی دفلورانس
د جنوب شرق په ۵۵ میله کښې المانیانو
سره په جگړه نښتی دی. یو لیندی
عسکر دا دریا تیک په ساحل کښې
د سینی گالیا نیار نه ننوتل او خپلې
انکائی نقطی ته نی د مېز پر سیند
توسه وور کړه ده ۸۵-نمبر از دو عسکر
محلی جگړ و نښتی دی او ددواړو خواؤ
تو یوه ۳۰۰۰ یوه اوبل پر لخوا یو گولی
وروی پرون و ن د متحدینو اوتونکو
په رومانیا کښې د یلوشتی د تیلو پرفیسه
خانو او دفلورنیا داور گادی پرم مرکز
چه دیونان په شمال کښې دی اود المان
پر نظامی تاسیساتو او دحمل او نقل
پروسانلو دایطالیا په شمال اومیدان
جنگ او یو گوسلاو یا کښې بمباری
و کړه. پدې عملیاتو کښې د المان ۱۲
اود متحدینو ۲۵-اوتونکی تلفی شوي.
پرون د متحدینو اوتونکو ۱۷ سوه منفردانه
محلی پر خپلو نیو و کړی. (ریوتر)
لمبورن: پرون د متحدینو اوتونکو
دهل ماهر په جزیره کښې چه دمنداناو

کورنی خبرونه

د عوت در گلباغ
کابل: دیروز ساعت ۴ بعد از ظهر
والا حضرت غازی سیه سالار وزیر
حریه در منزل شخصی والا حضرت شان
در گلباغ عصریه دادند که در آن
ورز شکاران هندی که جهت شمولیت
در نمایش های سپورتنی جشن استقلال
وارد گردیده بودند و بکده از
ورزشکاران کابل دعوت شده بودند.
اصدار تشکرنامه
کابل: طوریکه از پیشو تو لته
اطلاع میدهند نسبت به توجه مخصوصی
که در تعمیم زبان ملی در کرد یز
بعمل آمده از طرف مدیریت عمومی
پیشو تواته تشکر نامه عنوان رئیس
تنظیمه آنو لا صادر گردیده است.
راجع به کنفرانس مطبوعاتی
کابل: حسب معمول امروز (۸-اسد)
ساعت ۴ ونیم بعد از ظهر کنفرانسی
تحت عنوان (کار و وظیفه) از طرف
شیاغلی غلام دستگیر خان (اوریا)
در سالون ریاست مستقل مطبوعات
داده میشود. قرار معلوم شعبه اول
مدیریت عمومی نشریات از اعضای
دایمی کنفرانس دعوت بعمل آورده است.
(باختر)
د جنوب په ۳۰ میله کښې ده حمله و کړه
او ۳۰ جاپانی اوتونکی نی د هغه د هوائی
مرکز پرمخ خرابی کړی او ۱۵۰ نی
و غورزولې او یوه نیل وروتنکی او یوه
ساحلی پیری نی ډوبه کړه او د پطرولو
۲ مخزنونه نی او وراچاوه له دې عملیاتو
نه د متحدینو ۲ شمکاری اوتونکی خپلو
مرکز ته ندی راغلی. د اتازونی
عسکر و گوام په جزیره کښې دارونی
د شبه جزیرې په شمال شرق کښې
د جاپان نظامی بار کونه و نیول. د متحدینو
اوتونکو د بحر الکامل په مرکز برخه
کښې پر تروک او گوالی ای بمباری
و کړه. (ریوتر)
کاندی: پرون سهار د متحدینو
اوتونکو او جنکی پیریو د ملاکاد آنا
په مدخل کښې د ساباننگ پر بحری
مرکز ۳۵ دقیقې گولی و ورولی
او ډیری خرابی نی بندری تاسیساتو ته
ورسولی او د پطرولو مخزنونه نی اور
وروا چاوه او ساحلی باطری- نی
غلې کړی پرون ماینام جاپانی اوتونکو
د متحدینو پر بحری تولگی حمله و کړه
لکن ۳ تری و غورزولې شوي او ۲
نور اوتونکو ترناوان ورسیده او نورې
شاته و وهلی شوي د ۱۴-نمبر از دو
عسکر و دایبل-تامو پسرک له جاپانیانو نه
خو غښی- و نیولی او د نامو ۹ میله
ته ورسیدل. پرون د متحدینو اوتونکو
په نیان یانگ کښې دفتو تر تاسیساتو
پمباری و کړه. (ریوتر)
لندن: د اتازونی د یو طاس د احصائی
په قرار د جرمنی د یو طاس کانونه
چه د جرمنی په منځنی علاقه او الزاس
کښې وه اولمړی تر جگړې نی د دنیا

پښتنی میرمنی

عنوان فوق نام کتابت است که تازه
بقلم یسکی از ادبای جوان و فاضل ما
شیاغلی بینوا ننگارش یافته و حاضر
جا نزه خوش حال خان هم گردیده
است.
این کتاب که نمونه خوبی از زحمت
و تتبع یک جوان افغان است در ۲۵۶
صفحه به قطع مرغوب در مطبعه
عمومی کابل چاپ شده.
ملت افغان ملت بافضل و دانش
است و این فضل و دانش بر ای این
جامعه فطری و نژادی است و همان
طوریکه ملت افغان مردان بزرگی
پرورش داده از داشتن زنان دانش
مند هم محروم نبوده است زیرا
ملتی که زنان لا یتق دارد مردان
بزرگی تقدیم جامعه بشری مینماید
و هم چنان وجود مردان بزرگ در ملتی
مستلزم وجود آ مدن زنان نامور
میگردد، طفل، جوان، سالخورده و
بالاخره تمام افراد مملکت مایه داشتن
تاریخ درخشان و قهرمانان بزرگ ملی
مینازیم ولی شاید کمتر با این ملتفت
بوده ایم که در هر دوره از تاریخ زنان
بافضلی هم بوده اند که در خدمت به ملک
و وطن از راه فهم و دانش مدومد کار
مردان تاریخ ما شده اند اینک این
حقیقت را بینوا آن جوانیکه در نظر من
نمونه کار و کوشش است بارز تر جلوه
داده با تالیف کتاب پښتنی میرمنی مقام
و منزلت تاریخ وطن خود را از ناحیه
پرورش زنان فاضله هم بزرگتر نشان
داد و ازین جهت ما این کتاب را فخر
میکنیم و به محرر جوان آن تبریک
گفته دیگران را به مطالعه آن اثر
دعوت مینماییم
له پښتو برخو احتیاجاتونه خاور برخي
رفع کولې بیخي له منځه تللی دی
او په اتازونی کښې د دغو محرقو
موادو بر او د نسبت ۱۹۳۹ کال ته
زیات شویدی. (ریوتر)
برلین: دنورماندی په غربی ناحیه
کښې د متحدینو نوی لویه حمله لایسی
سخته شویده د سان لویه شرق کښې
واړه درزونه بند شوه او د متحدینو
حملی شاته و وهلی شوی د کونان
په منطقه کښې تاوده جنگونه دی
جرمنی نار بید و اچونکو اوتونکو
د متحدینو یوه شپتر زره تنه پیری-
د فرانسې په ساحلی اوبو کښې سخته
زیان منه کړه. المانی گړند یو پیریو
داسد په ۴ د مقابل لوری ۲ کړندی-
پیری- دسن لو په او بو کښې ډو پی
کړی او یوی ته نی ضرور ساوه او
یوه جرمنی پیری- له منځه لاړه په
فرانسه کښې ۱۸۹ انقلابیان ووژل شوه
لندن پرله پسې د جرمن داوول نمبر
وسپي لاندی راځی او هغه لځای ته
ډیر ناوانونه رسیدل دی دایطالیا
په محاذ کښې د متحدینو حمله د فلورانس
په منطقه کښې بی نتیجی پاتی شوماو
۲۰- تانکه نی له منځه لاړل. دایطالیا
په نورو جبهو کښې مهمه واقعه نه ده
پېښه شوي د شرقی په محاذ کښې دروسانو
حملی د کارپات په ناحیه کښې رد شوی
دوکسل د سیند د کتیچ په شرق کښې

د شپي و ستوري خبرونه

برلین فیلدمار شالرومل په غربی
محاذ کښې فعالیت کوی اود متقابلو
تدافعی او تعرضی جگړو په اثرنی
دمقابل لوری فو اوتونه دراند
تاوانونه رسولي دی.
انقره: د تویکو دخبر سره سم
د جاپان دنوی حکومت خط مشی پدې
ډول ده:
۱- په پوره معنی سره به د جگړې
دوراندي بیولو دیاره کوښښونه کوی.
۲- د جنگی معنو یا تودولو و اود
پاره به د جگړې په باره کښې د خلکو
افکار آزاد پریښودل شی.
۳- تولی د مخکی او خاص بیا هوائی
قواوې ډیر پزړی.
۴- دعومې چارو د کنترول دپاره
په یوه باتا نبره اداره تشکیل شی.
انقره: هغه وخت چه دانگلستان بادشاه
په ایطالیا کښې ده نبرارد عسکر کنل
دده نه دری سوه متره اړی ډوبه قبونه
وچاودل او یو امریکائی عسکر مړ شو
اوبادشاه او ملگرونه نی صدمه و نه
رسیده.
لندن: دغه خبر چه (رومل)
زخمی شویدی دنورماندی نه د المان
دیوه بندی منصبدار له خولې تصدیق
شویدی.
لندن: د انگریز ۲-نمبر قواؤ
دنورماندی په مرکزې جبهه کښې
دیوزر اوتونکو په مرسته په نوی حمله
پیل کړیدی او اوس ورو ورو په پسې
وړاندی درومی.
دروسانوداسمی ناکامه شوی چه غوښتل
نی چه له سیند نه پوری و لځی دواوت په
شرق کښې تودې جگړی دی. د منځنی
بوک او کاون په منځ کښې دروسانو
حملی توی لاری د دنیا بوک اود فیلیند
دخلیج په منځ کښې دروسانو حملی رداو
دهغوی ۴۳- تانکه له منځه و بوړل شوه
جرمنی اوتونکو دروسانو ۴۰-نور تانکونه
له کاره و ښکل. جرمنی اوتونکو په اخری-
شیه کښې په مولودیچتو کښې دروسانو
پر مرکز و حمله و کړه او ډیر تاوانونه نی
واړول د روسی اوتونکو د یو تولگی له
حملی نه چه پر کر کښې نی حمله کړی و
۱۲۵- چپاوی اوتونکی و غورزولی شوي
جرمنی اوتونکی دورلخی پرویس بادن
اومازریبورگ او هغه رازبل سیل
د شپي پرشتوت گارت او هامبورگ
حمله و کړه او ۹۷-اوتونکی نی له لاسه
ور کړی. (ترانس اوشن)
برلین: گودیر بیان د المان دارکان
حرب نوی رئیس دنظامی اطلاعا تو
دخانگی یوه سړی ته د مندا کړی په ضمن
کښې ددی پوښتنی په جواب کښې چه
آیا روسان څه نظر په لری او د جرمن
قوه څه ترتیبات نیسی وویل چه صعی
ده چه روسان ډیر کوشش کوی چه
د المان اودهغه متحدو مالکو خاوری
ته زدی شی لکن زه دحربی وضعیت له
مخې په پوره یقین ویلای شم چه یو لځی
په ددغو حملو جواب ور نه کړی شی بلکه
هغوی به بیخي له هغو حملو کوته و ښکل شی
کومی نی چه نیولی دی. (ترانس اوشن)
پاتی په (۲) مخ کښې

دخارجہ ممالک کو خینی الوتکی

د روسی مطبوعات و تخفہ :

دجایان حربی ۱۹۰-۱۹۰۰ دول الوتکی : دادول الوتکی دجایان دھوائی فواؤ ...

۲۹۰-۲۰۰ دول الوتکی : دادول الوتکی ہم دجایان دجری الوتکو ...

دجایان پہ ہوائی فواؤ کیتی پہ حیث دجبری الوتکو خدمت کوی او ...

د سووای ، س ۶۶۶ دول الوتکہ دا الوتکہ دایطالیا پہ ہوائی فواؤ ...

د (۱) مخ یانی ویشی مارسل کارل دوشی د حکومت نما بندہ ...

کیتی پہ حیث دجبری کشفیاتو او بیسارد مانو خدمت کوی . ۳۰۰ - فبات ، آ ، ۲۴ ، ب ، دولہ ...

ما ککی ، م ، س ، ۷۷ ، د و لہ الوتکی ، دغہ الوتکی دایطالیا پہ ...

کانت د ۵۰۱ دول الوتکہ : دایطالیا پہ ہوائی فواؤ کیتی دجبری کشفیاتو ...

برلین : د کتور گو بیلز وزیر تبلیغات آلمان بیانیہ ذیل رانست بہ سوسہ قصد ، دربارہ ہتلمر و تجہیزات ...

آن خائنین کہ دست جنایت را برای اجرای چنین عملی بالا نموده بودند ...

تازک قطعہ اس اس نیز خواستند بر علیہ ۴/۴۲ مترہ اودو ز رو سطح می ۶۲ مربع مترہ کیتی فنی عملہ می خور ...

نطق د کتور گو بیلز

خائنین داخل اقدامات شو ند . ا ما قبل از دیگران کند ک محافظ کار خائنین راساختہ و تمامی آنها راخلع سلاح کردہ و آنہار ایک اطافی رهنمونہی کردہ بودند این جنایت کاران ...

خلاصہ خائنین مذکور دستگیر شدہ عدہ توفیق دستہ ذریعہ امر تبلیغونی محکوم بہ اعدام شدہ و از بین رفتند ساعات شام بود کہ از تمامی طبقات ملت ...

از پیش باہم متحد شدہ اند . من شخصاً همان نقطہ را کہ در آنجا سوہ قصد عمل آمدہ بود ملا حظہ نمودہ و خیلی متعجب شدم قرار معلوم ...

بر حسب تقاضای مجارہ بہ باید ہر فرد آلمان مجہز شو د اینک ہمار بر حسب امر ہتلمر فرقہ ہای متعددہ رانست تعلیم و تربیہ عسکری ...

تو باید تجہیزات در آلمان نیز روز افزون بودہ و با این ہمہ حملات ہوائی متحدین تاکنون در فابریکات حربی آلمان سکنتگی وارد شدہ است . البتہ درین زمینہ فعالیت (البرت شیر) وزیر تجہیزات و کارگران آلمان قابل تعجب نیست ...

فارغ ساختہ و برای قوا و تجہیزات حربی آمادہ ساخت آنچه بر حسب پروگرامہای معینہ راجع بہ تجہیزات عمومی روی کار خواہد آمدہ نتایج خیلی مفیدی در بر خواہد داشت ...

کار آمدن این وضع جدید بہ بلا حظہ خواہد رسید کہ در آئندہ قریب در تمامی محاذات وضع بیکار بہبودی حاصل کردہ و چہرہ دیگری بخود گرفتہ است . اکنون در عرصہ دو سال گذشتہ در اثر فعالیت کاشفین آلمانی اسلحہ خیلی جدیدی ساختہ شدہ است آن آلہ کہ از تخنیک آلمان بدست آمدہ است نتایج آن در میدان ہای مجارہ بہ در آئندہ ظاہر خواہد شد سلاح نمبر یک آلمان کہ ہنوز آغاز عملیات آن میباشد ضرر بات شدیدی بر انگلستان حوالہ نمودہ و بر علاوہ اینکہ خسارات سنگینی بسر زمین انگلستان وارد کردہ وعدہ زیادی قوای ضد فضائی آنہارا بخود مشغول ساختہ است البتہ ساختن این اسلحہ بفرہ لازم داشتہ و فردی میخواد ہد کہ دارای قلب متین عزم راسخ و معنویات بلند باشد کاشفین آلمانی البتہ آلہ ہای حربی ساختہ اما برای اینکہ بایست در تعداد آنها افزایش بعمل آید و بیک بیمانہ بزرگ مہیا شود احتیاج بکار کرداشتہ و اجرای این عمل بدو ن معاونت ملت آلمان ممکن نیست . ہمچنان یک اسلحہ بخودی خود فتح حاصل کردہ نخواہد توانست تا بہ آن بازوی توانا و قلب قوی ضم نکردد مجارہ بہ بدست ما و شرایط مجار بہ بدست ما بودہ و ہر طور کہ بخواہیم آنرا در حرکت خواہیم آورد گو بیلز در آخر بیانیہ خود از اینکہ ملت آلمان قایدی دارد کہ آنہارا براہ سعادت رهنمونہی میکند اشارہ نمودہ و ضمناً متذکر شد کہ ملت آلمان بایست با اعتماد کامل بقاید شان بسا کمال متانت جنگیدہ فتح حاصل واکلیل گل آزادی وسعادت را بگردن آویزد . (ترانس اوشن)

خرگندونہ

اعلان از طرف شرکت پروان اخیراً یک تعداد گروپ ہای برق ساخت انگلیند وارد گردیدہ بہ قیمت ہای ذیل بفروش میرسد . ۱ از ۵ شعلہ الی ۲۰ شعلہ ۱۵ - افغانی ۲ از ۲۵ شعلہ ۳۰ شعلہ ۲۰ - ۳ از ۵۰ شعلہ ۶۰ شعلہ ۲۵ - موضع فروش : ۱ - دکان عبد الرشید خان و عبدالمجید خان جادہ اندرابی . ۲ - دکان عبد الظہار خان شہرنو . ۳ - دکان میا خان لب در یا متصل بستہ خانہ . (۲۲۳) ۱/۱